

Виолета Пенушлиева

ГЛАВА В ОБЛАЦИТЕ

София, 2023

© Издателство „Изток-Запад“, 2023

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Виолета Пенушлиева, автор, 2023

© Румяна Дамянлиева, оформление на корицата, 2023

ISBN 978-619-01-1298-3

ВИОЛЕТА ПЕНУШЛИЕВА

ГЛАВА В ОБЛАЦИТЕ

*И няма да ми натежи Смъртта
и няма да ми натежи Земята,
ако до мене спуснат подлостта
и тук да ѝ затъпквам с кал устата*

Минко Цоневски

*Глава в облаците.
Още малко
ще достигна Нирвана!*

ДУМИ НА АВТОРА ЮБИЛЕЙНА (20-ТА ПОДРЕД)

Заглавието на новата ми книга „Глава в облаците“ ме вкарва, без да съм го търсила, в един много имагинерен, сюрреалистичен изказ. Но това не е ново за мен. Може би защото сюрреализмът ми дава една особена отвлеченост, елемент на изненада и неочакваност, другост; причудливи метафори. Вълнува ме въображаемата, нелогична изява на подсъзнанието и най-вече освобождаване на въображението, на асоциативното мислене. И това ми стига. Без обаче художествено украсителство, което да прави стила ми разпознаваем, без самоцел, не с помощта на похвата и прийома на еkleктиката. Но и не всичко е диктовка на мисълта. Къде е тогава чувствеността на цветовете? Сигурно затова посягам към образите на сюрреализма, където не само съновидение гали клепачите на нощта. И в халюцинациите на гения оседлавам облаци и гърпам юздите на вятъра – с интелигентната чувствителност от гуми и звуци. Иначе казано, една прозодия в стихосложението. Сюрреализмът ме вълнува; изкуството на художниците, изкуството на големите поети. Стига да може да се чете философията, да се откриват знаците в нея, символите. С онези красиви препратки и образи които правят поезия.

С казаното до тук не определям книгата като подхлъзнала се по сюрреализма. Винаги видения са присъствали в творчеството ми, но този път съм особено повлияна от Рене Магрит с неговите забулени „Любовници“. Особено днес. Такава стана близостта ни с любими, с приятели. Няма очи, няма докосване, няма дъх. Броня

като стуг в това опустошено време. От вчера до днес. И ме предизвика. Да, със сигурност ме накара да избягам в облаците. И повярвайте, това не е показност, орнаментика в композицията и мое си залитане. Ще ми се стихът да е спектакъл със своя постановка, да диша, да има свой темперамент и особено ярък финал. Стихът се е заявил и не може да си отиде просто така, незабелязано, безцветно. По всяка изписана страница да остават стъпки, които да сочат вървежа на автора. Да си в облаците е Вълшебство! Може да докоснеш Дъгата!

Новата ми книга „Глава в облаците“ е много специална за юбилейната сбирка: 20-та поред. Като издигната на стълба във високото горе. „Глава в облаците“ е моето самотно място – истинско и измислено. Оцветих го в облачно лилаво, за да го отделим от земното. Далече от света, от гребнавия ден. Така далече от „Колелото на хамстера“, където се върти едно и също повтарящо се ежедневиe. Пак и пак. От заключените врати, от безръчките гуми и прегръдки, от разговорите със тъмни очила. От очи които не виждат.

Защо ли да изброявам и бездетните, жаловити дни, милостивото подаяние на прошката, напластената тревожност в стиховете, често без видима причина! И сега, „С глава в облаците“, умиротворена, все си мисля, че облаците ми подхождат най-много, без да съм непостоянна. Облачна съм. Да! Ясна, мрачна, гъжговна, рееща, разпръскващо неуловима и... Дори не си измислям мечти. Облаците ми стигат. Те зареждат въображението и абстрактното в мисълта ми. Те правят моя стил, а това е догма. Ако щете, приежете я сляпо! Без всичко това стиховете ми ще бъдат едно еднообразно пътуване през нелеп следобег.

Споделям: облаците са моята голяма метафора. И ето тук е мястото да обознача моите „лилави облаци“, обагрени в синьото небе от розовото утро. Едно седефено лилаво в палитрата на деня. А Тъгата в мораво е като Самота привечер, като отиване, като уединение на нощ,

взгъбеност. Колко пъти лилавото на Олтарния престол в църквата е попивало в очите ми. Затова го обичам и сега оцветявам поетични сънища и яве.

Юбилейната книга искам да бъде като един спектакъл – неповторим и запомнящ се.

Моята пиеса просто се случува. Затова я разделям НА ТРИ ДЕЙСТВИЯ:

- *Стихове в облаците*
- *Почти интимно – Аз и Ти*
- *Моите Хайку мигове*

И мисля си, че всяко стихотворение (особено тези от Второ действие – „интимно“), могат да се разиграят в етюди, да направят епизоди. Имат диалог, имат изненада, така нужна в трагедията. И в същото време всичко е преживяно, продиктувано. Не дошло от нищото. За това ми е така нужно моето, почти тайното ми поетично бягство. Магия някаква си, там горе, в облаците! Толкова ми се ще от там да гледам щурането долу! За да стъпя отпосле на мястото си на Земята... и да гледам стих след стих, тръгнаха след мен. Сигурно някои от тях ще се спрат в лавандулово поле под надвиснали виолетови облаци. О, това мое „облачно“ въображение! Оттам пагат лист по лист, пагат на рояци и лилаво трилистни тристишия.

*В едно хайку
толкова много
Облаци.*

Книгата, като пиеса в три действия

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ:

Стихове в облаците

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ:

Почти интимно Аз и Ти

ТРЕТО ДЕЙСТВИЕ:

Моите Хайку мигове

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ
Авторски рецитал –
СТИХОВЕ В ОБЛАЦИТЕ

В гъното на сцената
развиделява.

ГЛАВА В ОБЛАЦИТЕ

Глава заровила във облаци,
от гения не да се крия.
Не от самотата ми със цвят
на теменуга,
морава и кауифена.
Като вечерното небе,
което гали и взира се
заряно къде ще стъпя.
Като очите ми в отмала
по мръкнало лилаво – тъжни.
Има ли тъгата ми привличане,
да ме остави на земята?

С глава в облаци сам сама
безоблачна, виолетова вървя...
И без обувки крача боса.

ОБЛАЦИ

Събирам си облаци.
Странни по форма.
Едни чудновати, такива!
Този прилича на
тебе във гръб.
А онзи – на мен, когато
за усмивката ти тичам,
разперила ръцете
за презръдка.
След малко ги няма.
Разливат се, като
несбъднато време.
Моето време от облаци.
Или в друга метаморфоза.

ОБЛАК

Облакът ме облече
в скъсани групи и
на земята с гъжг
ме свали.

Оттогава съм облачна,
„Небесна тъга“,
нарисувана в гъжг
с акварелна боя.

САМОТЕН МАК

Коларски път напукан, сух.
Виe се, като изсушената кожа на змия,
съблечена край кривото на круша.
Оттук и тук трева опърлена,
приклекунала от две страни.
И в дивия вървеж на този ден,
един разцъфнал Ален мак.
Непипнат той – за мен прикосновен.
Треволясалото щастие на полето
ме осъществява – общо взето...

СЛУГИНЯ

Подслушвам зад вратата.
Животът си говори
нещо тайно със Смъртта.
Подслушвам крадливо егва.
За разните човешки нещица.
И за едно голямо смъртно Нищо.
Подслушвам още – срамота!
Не бива да подшушне
някой от пръста...
Подслушвам кой, защо?
Че Там, отголу има Нещо.
Няма Нищо – самота.
Не знае никой за това.

КАТО МАМА

С блузата на мама,
приличам на мама.
На якичката – бледо цветче.
Едно копченце липсва
на най-неудобното място.
И търся такова подобно
в кутията, с дупчици две.
Като на мъжката риза.
Малко, бяло, седефено,
съвсем на игличето охлюва.
Като мидено, лъскаво лято.
Онова, на морето със мама.
И най-сигурно оттогава,
това копче го няма.

НОСТАЛГИЧНО

В тази хрупкава утрин
усещам, денят ще бъде
по-по-корав и спечен,
от хляба завчерашен,
скътан във панера.
И някак си ми става
задавено и преседливо.
Къде е времето на баба?
Гърне със издоено мляко
залъка да разкваси.
Да ухае денят, като пуха.

ГЕОМЕТРИЧНО

Триъгълен ден, на който
се дя във острия му ъгъл.
Една мансарда в паяжина –
реквизита неотменно
в прашясалата капандура.
На измислена хипотенуза
придържам се унило вяла.
По нея – опънато въже,
завързано в единия си край
за утрото и за тополата.
Суша на него нощни мисли –
акварела на рисунките.
Размествам мокрите метафори.
И стиховете ми висят, като
изпрани, навън с джобовете.
От там все пагат недоизстискани,
недоизречените канки.

НАВА

на Ив. Методиев

*И докато не забравя, че съм аз,
няма да стана аз.*

Ако Хайку е краткият Миг
набран от Природата,
Нава е отлитащото
поетично Мигновение.
За нея няма правила.
Тя иска само Свобода!
Нали, така поете, Нава?
Фрагмента и формата.
Дори един стих да е само.
Стига, постига.
Нава е Нава!
„С едното вдишване, издишване.“
Вървиш подир гъха си,
Самотнико...
Поете, Нава!

НЕВИДИМА

Правя път на мравката,
докато сянката ѝ отмине.
Тя се прави, че не ме вижда.
Дори не страни.
Отминава ме.
Моята сянка ли
ме прави невидима измежду
мравешкото множество
контурно, дето се щура?
Просто земята е
спечена пустош и
мравунякът необитаем.
В напуканото на калта,
сенките събличат грехите.
Набраздена само празнота,
по която се катерят мравките.
И аз Невидимата.